

ຈ່າວສົດ ຢາວເຫັນ

“ປີນີ້ຄູ່ກ່າວຈະແລ້ງ ດອກພະບອນອອກຄອກ
ເຕັມດັ່ງ ນາກກ່າວທຸກໆ ປີທີ່ກ່າວນາ”
ຜູ້ໃຫຍ່ໃຈດີເຫັນບ້ານຫ້ວຍສະພານ ອ.ພັນ
ຖວນ ຈ.ກາງຍຸຈົນບູຮີ ບອກໄວ້ ຂະພາເດືກໆ
ໃນຫຼຸມຫນອອກເດີນສໍາຮວັງຄຸຄອກໄນ້ໃນປາ

ໜາ ເພົ່າເຄຍເປັນວິເວັນທີ່ອຸດສົມບູຮົນ
ແຕ່ກ່າຍຫລັງເກີດປັບປຸງຫາຂຶ້ນໃນພື້ນທີ່ ທຳໄຫ້ປາ
ຖຸກທ່າລາຍອ່ຍ່າງໜັກ ຂ່າວໜ້ານຈຶ່ງຈາກຕົວກັນ
ດັ່ງກົງກົດກາການໃຊ້ທັກພາການໃໝ່ພື້ນທີ່ວ່ານ
ກັນ ໂດຍໄນ້ໄດ້ທ່ານ້າມແຕ່ຕ້ອງໄນ້ກ່າວລາຍ”

ສະພານ ນອກວ່າເຄຍເຂົ້າປ່າເຮັນຮູ້ຮຽນຫາດີ
ຕາມກິຈกรรมທີ່ຫຼຸມຫນຈັດຮ່ວມກັນ ໂຮງຮັບນ
ນ້ຳແລ້ວ

“ໃນປາຊົມຂອງເຮັນຮູ້ຮຽນທີ່ມີດັ່ນໄນ້
ມາກຳມາຍ ເຊັ່ນ ດັ່ນພະຍອມ ດັ່ນແຈງ ດັ່ນປຸງ
ອັກທັງຍັງມີພື້ນທີ່ເປັນສົມນູ້ໄພຣ ພົບທີ່ມີຜົດໃຫ້
ເຈົ້າເກີບກິນໄດ້ ແມ່ເຄຍຕາມຜູ້ໃໝ່ເຂົ້າປ່າ
ປະມານ 3 ຄັ້ງຄົບ ຖຸກຄັ້ງທີ່ມາກີໄດ້ຮູ້ຈັກ
ດັ່ນໄນ້ຂັດຕ່າງໆ ແລະ ດີ້ເຮັນຮູ້ປະຍິ່ນ
ຂອງດັ່ນໄນ້ແຕ່ລະຫົມດ້ວຍຄົວັບ”

ດ້ວຍພື້ນທີ່ປ່າອູ້ໄກສັ້ນທີ່ກັບວັດແລ້ວ

ດອກຮ່ວງຄະ

ນັ້ງຄູ່ກັນໄດ້ດັ່ນຮັງ

ສົດ
ຢາວເຫັນ

ເກົ່າມ ດ.ຊ.ຮນກັກ ແຂ່ມຂອຍ

ຫຼຸມຫນທີ່ບ້ານໃນຫ່ວງບ່າງເຂົ້າສູ່ຄວຸ້ອນ

ປ່າສົມຫນບ້ານຫ້ວຍສະພານສາມັກຄື
ຕ.ຫນອງໂຮງ ອ.ພັນຖວນ ຈ.ກາງຍຸຈົນບູຮີ ເປັນ
ປ່າສົມບູຮົນທີ່ອຸດນີ້ໄປດ້ວຍພຣະນົມໄນ້ແລ້ວ
ສົມນູ້ໄພຣນາຫົມ ຈາກກາຮ່ວມໃຈຂອງໜ້າ
ບ້ານແລະເດືກໆ ໃນຫຼຸມຫນ ທີ່ຂ່າຍກັນພລິກິນ

ດອກໄຟພາກຮົມ ປ່ານ້ານຫ້ວຍສະພານ

ປ່າແລ້ວ ໃນຫ່ວງຫນ້າຮອນຮ່ວງກາຮັດ
ປ່າພົມຍັງໄດ້ເກີດໂດກໄນ້ປ່ານາກນາຍຫລາຍ
ໜົດຕັ້ງແຕ່ເກີດມາພົມຍັງໄໝ່ເຄຍມີໂກສເກີນ
ເລຍຄົນ ເພົ່າຜູ້ໃຫຍ່ເຊົ່າວ່າດັ່ນໂດກໄນ້ແລ້ວນີ້
ໄຟໄດ້ດັ່ນທຸກປີ ແຕ່ຈະອດັກໃນປີທີ່ອາກາຫແລ້ງ
ມາກຸ່ ເພົ່າຈະນັ້ນຄັນປ່ານົດໂດກໄນ້ຢືນຈົດ
ເຍຂະໆ ອຸງໆ ປໍາ້າ ດາວວ່າປິນ້ນຈະແລ້ງຄົນ”
ເພິ່ນເລົາເວົ້ອງຮາວຂ່ອງດອກໄນ້ປ່າທີ່ເປັນດັ່ນ
ດອກໄນ້ພາກຮົນຂອງຫຼຸມຫນ

ຄູນສັງ ຫ້ານ້າຍົກໍາຫັນດ ທຣີ “ສູງສວງ”
ຜູ້ໃໝ່ໃຫ້ພື້ນທີ່ຂ່າຍເດືກໆ ເລົ່າສົຣນວ່າ “ດອກໄນ້
ທີ່ຂ່າວບ້ານໄວ້ດູເຮືອລົມ ພ້າ ອາກສ ກີຈະມີ
ດອກພະຍອມ ດອກແຈງ ດອກຕາລເສີ່ນ ໂດຍ
ເຊີພະດອກພະຍອມໜ້າບ້ານສັງເກດວ່າດຳ
ຍື່ງອົກດອກເຍຂະໆປັ້ນຄັດວ່າຈະແລ້ງແລ້ວມີ
ລົມພາຍ ທີ່ສຳຄັນເກີຍວ່າຂັ້ນກັນກ່າວຫາຍູ່
ການີ້ຂອງໜ້າບ້ານເນັ້ນຄົວປັ້ນຈະມີອິ່ງເຍຂະໆ
ອື້ກວ່າ”

ຄວຸ້ອນແລ້ງໃນປິນ້ນໄວ່ອາກາຫຈະເປັນ
ອ່າຍ່າໄວ ແລ້ງຈົງທຣີໄນ້ ຂ່າວໜ້າແລ້ວ

เพร์น ต.ช.ธนภัทร แห่งชัย

ชุมชนที่บ้านในห่วงย่างเข้าสู่ดูร้อน

ป้าชุมชนบ้านหัวยสะพานสามัคคี ต.หนองโรง อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี เป็นป้าสมบูรณ์ที่อุดมไปด้วยพรรภ ไม้มีและสมุนไพรนานาชนิด จากการร่วมใจของชาวบ้านและเด็กๆ ในชุมชน ที่ช่วยกันผลักผินปั่นที่เกดูกุกทำลายจากนายทุนภายนอก ที่ถือโอกาสบุกรุกเข้ามาเพื่อที่ป้าได้หยิบหัวใจเพียงแค่ผลกำไรทางธุรกิจ การเร่งอัตราผลผลิตทางการเกษตรเพื่อส่งปืนโรงงานอุดสาหกรรมที่เกิดขึ้นหลายแห่ง และกระแทกตุนนิยมที่หล่นลง ให้เข้ามาในพื้นที่ จนเกิดปัญหาต่างๆ จากภัยธรรมชาติ งานชาวบ้านต้องตั้งกลุ่มเข้ามาเพื่อช่วยเหลือและแบ่งหน้าที่กันในการอนุรักษ์และพัฒนาป้าชุมชนแห่งนี้

อุ่งเปียก ประยองค์ แก้วประดิษฐ์

ประยองค์ แก้วประดิษฐ์หรือที่เด็กๆ

เรียกว่า “อุ่งเปียก” หนึ่งในคณะกรรมการบริหารรักษาป้าชุมชนบ้านหัวยสะพานสามัคคี เล่าว่า “แต่เดิมป้าแห่งนี้ซื้อว่าป้ารัง

คอกไม้พยากรณ์ของชุมชน คุณสว่าง ชำนาญกា หานด หรือ “อุ่งสว่าง” ผู้รู้ในพื้นที่ช่วยเด็กๆ เล่าเรื่มว่า “คอกไม้หานด” ที่ชาวบ้านไว้ดูเรื่องลม พื้้า อากาศ ก็จะมีคอกพระยอม คอกแจง คอกคาดเตี้ยน โดยเฉพาะคอกพระยอมช่วยบ้านสังเกตว่าถ้าบินออกคอกเยอะเป็นน้ำคิดว่าจะแล้งและมีลมพาด ที่สำคัญเกี่ยวข้องกับการทำอย่างบ้านของชุมชนนั้นคือบ้านจะมีอีกเดียว”

ดูร้อนแล้งในปีนี้ไม่ว่าอากาศจะเป็นอย่างไร แล้งจริงหรือไม่ ชาวบ้านและ

ป้าชุมชนบ้านหัวยสะพานสามัคคี

อุ่งเปียก ครุภูนิปัญญาแห่งป้าชุมชนฯ กล่าว

นอกจากเป็นแหล่งหอซู่หากินของชาวบ้านแล้ว ป้าแห่งนี้ยังเป็นแหล่งเรียนรู้ของเด็กๆ ในชุมชนที่ส่งเสริมให้เยาวชนได้เข้ามาระยิรู้ การอยู่ร่วมกันป้าอย่างอนุรักษ์สถาบันให้รู้จักระบบนิเวศ ความเป็นอยู่ของพรรณพืช สมุนไพร และสิ่งมีชีวิตต่างๆ เพื่อค่าให้เกิดเป็นความผูกพันระหว่างป้าและลูก

ต้นรังออคคอกหน้าร้อน

คอกพระยอม

หลานในชุมชน

ต.ช.ธนภัทร แห่งชัย หรือ เพร์น หมุน น้อมบัว 10 ขวบ นักเรียนโรงเรียนวัดหัวย

โรงเรียน กิจกรรมที่เกิดขึ้นจริงเป็นไปตามหลัก “บวร” นั่นคือ บ้านวัด โรงเรียน สามแหล่งที่เป็นสถานที่เพาะบ่มทางความรู้ด้านภูมิปัญญาท่องถิ่นให้แก่เด็กๆ

“นอกจากความรู้ในด้านของด้านไม้ที่ผมได้เรียนรู้หลังจากเข้า

เด็กๆ บอกว่าถึงอย่างไรพวกเขาก็สามารถดำเนินชีวิตอยู่กันได้อย่างปกติสุข โดยหลักของความพอเพียงและความสามัคคีกันภายในชุมชน

ติดตามความมุ่งดงของดอกไม้ป้าที่แห้งบานในช่วงหน้าร้อน ในรายการทุ่งแสงตะวัน ตอน คอกไม้ป้าบ้านหัวยสะพานพาไปป่าโดยน้องเพรมแห่งบ้านหัวยสะพานสามัคคี จ.กาญจนบุรี ทางช่อง 3 วันที่ 29 มี.ค. เวลา 06.25 น. ติดตามความเคลื่อนไหวและเนื้องหลังบรรยายความสนุกสนานได้ทาง www.payai.com และ [facebook 20 ปี ทุ่งแสงตะวัน](https://www.facebook.com/020-thung-sang-tac-van)

นภัสลักษณ์ มาเมะโชค